Orucun Hikmeti Nedir? Nebî sallallahu aleyhi ve sellem Ne Kadar Oruç Tutmuştur?

Allâme Şeyh Sâlih el-Fevzân'a soruldu:
Soru: Orucun emredilmesindeki hikmet nedir? Nebî sallallahu aleyhi ve sellem ne kadar oruç tutmuştur?
Cevap: Oruçta oldukça büyük ve önemli hikmetler vardır. Bunlardan birini Yüce Allah şu buyruğunda zikretmiştir: 'Ey îmân edenler! Sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de oruç farz kılındı ki takvâlı olabilesiniz.' (Bakara, 183) Böylece Allah subhânehu ve teâlâ orucun takvânın husûlüne bir sebep olduğunu beyân etmiştir. Takvâ ise, bütün hayırları bir araya toplayan büyük bir meziyettir. Oruçlu takvâyı kazanır ve oruç kula takvâyı celbeder. Çünkü kişi oruç tuttuğunda, ibâdet üzere terbiye olur, meşakkatlere, yeme içmeyi terke ve diğer arzuları terke katlanır, kötülük emreden nefsine karşı yardım elde eder, şeytandan uzaklaşır. İşte böylelikle takvâyı elde eder. Takvâ, sevâbını isteyerek ve azâbından korkarak Allah azze ve celle'nin emirlerini yerine getirmek ve yasaklarını terk etmektir. Bu da en büyük meziyetlerden biridir. Oruç da kulun, Allah'a karşı takvâlı olmasına sebep olur. Takvâ ise, bütün hayırları bir araya toplayan bir özelliktir. Takvâ iyiliklerin başıdır. Allah çok sayıda hayrı ona bağlamıştır. Kitâbında pek çok yerde ona dâir emri tekrar etmiş ve birçok yerde ehlini övmüştür. Takvâya çok sayıda hayırlar va'd etmiştir. Kendisinin de takvâlıları sevdiğini haber vermiştir. Orucun faydalarından biri de şudur: O, insanı Allah'a takarrub için yeme içmeyi terk etmesi hususunda eğitir. Bundan dolayı Allah azze ve celle hadîs-i kudsî de şöyle buyurur: 'Oruç benim içindir. Onun karşılığını ben veririm. Çünkü oruçlu, arzularını, yemeğini ve içeceğini benim için terk etmiştir.' (Buhârî)
Bunda oruçlu için arzularını, kendisine lezzet veren şeyleri ve kendisine sevimli gelen şeyleri Allah için terk etmek şeklinde bir sınama vardır. Oruçlu böylelikle Allah'ın sevdiği şeyi kendi sevdiklerine tercîh eder. Bu da kulluğun en ileri seviyesindendir. Ayrıca orucun en büyük faydalarındandır. Aynı şekilde oruç, kişiyi ihsana; ihtiyaç sahipleri ve fakîrler için sorumluluk yüklenmeye götürür. Çünkü kişi açlığı ve susuzluğu tadınca kalbi incelir ve muhtaç kardeşleri hakkında şuuru açılır.
Oruç hicretin ikinci senesinde farz kılınmıştır. Nebî sallallahu aleyhi ve sellem de dokuz defa ramazan orucu tutmuştur. Çünkü o, Medîne'de on sene yaşadı. Oruç da hicretin ikinci senesinde farz kılındı. Buna göre Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem dokuz defa ramazan orucu tutmuş olur.
el-Muntekâ min Fetâvâ (2/340)Müessesetu'r-Risâle Baskısı